No. of Printed Pages : 10

MJM–020/MJM–120

P. G. DIPLOMA IN JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION/ M. A. IN JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION (PGJMC/MAJMC)

Term-End Examination

June, 2026

MJM-020/MJM-120 : INTRODUCTION TO JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

Time : 3 Hours *Maximum Marks : 100*

Weightage : 70%

Note : *Answer any* ***five*** *questions. All questions carry equal marks.*

---

1. What is 'noise' in communication process ? Explain it in detail in the context of

Shannon and Weaver's mathematical model of communication. 20

2. Why are some theories classified under sociological theories of mass communication ? Briefly discuss any *two* sociological theories of mass communication. 20

3. Discuss any *four* sampling methods used in communication research with suitable examples. 20

4. Write a detailed note on the history and development of television in India. 20

5. Discuss some of the major challenges faced by the Indian film industry. Give relevant examples in your answer. 20

6. What do you understand by advertising appeal ? Discuss any *five* types of advertising appeals with examples. 20

7. What practices should one follow for Sustainable Event Management (SEM) ? 20

8. Write short notes on the any *four* of the following : 4×5=20

   (a) Interpersonal Communication

   (b) Berlo's model of communication

   (c) Observation Method

   (d) PTI

   (e) PIB

   (f) SWOT Analysis

MJM–020/MJM–120

पत्रकारिता और जनसंचार में स्नातकोत्तर डिप्लोमा

एम. ए. (पत्रकारिता और जनसंचार)

(पी. जी. जे. एम. सी./एम. ए. जे. एम. सी.)

सत्रांत परीक्षा

जून, 2026

एम.जे.एम.–020/एम.जे.एस.–120 : पत्रकारिता और जनसंचार का परिचय

समय : 3 घण्टे *अधिकतम अंक : 100*

भारिता : 70%

नोट : *किन्हीं* ***पाँच*** *प्रश्नों के उत्तर दीजिए। सभी प्रश्नों के अंक समान होंगे।*

---

1. संचार प्रक्रिया में 'शोर' क्या है ? शैनन और वीवर के संचार के गणितीय मॉडल के संदर्भ में इसे विस्तार से समझाइए। 20

2. कुछ सिद्धांतों को जनसंचार के समाजशास्त्रीय सिद्धांतों के अंतर्गत क्यों वर्गीकृत किया जाता है ? जनसंचार के किन्हीं **दो** समाजशास्त्रीय सिद्धांतों पर संक्षेप में चर्चा कीजिए। 20

3. संचार अनुसंधान में प्रयुक्त किन्हीं **चार** नमूनाकरण प्रतिदर्श चयन विधियों पर उपयुक्त उदाहरणों के साथ चर्चा कीजिए। 20

4. भारत में टेलीविजन के इतिहास और विकास पर एक विस्तृत नोट लिखिए। 20

5. भारतीय फिल्म उद्योग के सामने आने वाली प्रमुख चुनौतियों पर चर्चा कीजिए। अपने उत्तर में प्रासंगिक उदाहरण दीजिए। 20

6. विज्ञापन अपील से आप क्या समझते हैं ? विज्ञापन अपील के किन्हीं **पाँच** प्रकारों पर उदाहरण सहित चर्चा कीजिए। 20

7. सतत इवेंट मैनेजमेंट (SEM) के लिए क्या चीजें अपनानी चाहिए ? 20

8. निम्नलिखित में से किन्हीं **चार** पर संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखिए : 5×4=20

(क) अंतर्वैयक्तिक संचार

(ख) बर्लो का संचार मॉडल

(ग) अवलोकन विधि (Observation Method)

(घ) पी.टी.आई.

(ङ) पी.आई.बी.

(च) SWOT विश्लेषण

MJM–020/MJM–120

MA, இதழியல் மற்றும் வெகுஜன தகவல்

தொடர்பு (MAJMC)/ PG டிப்ளோமாஇதழியல் ,

மற்றும் வெகுஜன தகவல் தொடர்பு

(PGJMC)

கால - முடிவுத் தேர்வு

ஜூன் - 2026

MJM-020/MJM-120 : இதழியல் மற்றும் வெகுஜன

தகவல்தொடர்பு அறிமுகம்

நேரம்: மணி 3 அதிகபட்ச மதிப்பெண்கள்:100

குறிப்பு: ஏதேனும் ஐந்து கேள்விகளுக்கு பதிலளிக்கவும் .

அனைத்து வினாக்களுக்கும் சமமான மதிப்பெண்கள்

.உள்ளன

---

1. தகவல் தொடர்பு செயல்பாட்டில் 'சத்தம்' (Noise) என்றால் என்ன? ஷானன் மற்றும் வீவரின் தகவல்தொடர்பு கணித மாதிரியின் பின்னணியில் அதை விரிவாக விளக்குங்கள். 20

2. மக்கள் தொடர்பு பற்றிய சமூகவியல் கோட்பாடுகளின் கீழ் சில கோட்பாடுகள் ஏன் வகைப்படுத்தப்படுகின்றன? வெகுஜன தகவல் தொடர்பு பற்றிய ஏதேனும் இரண்டு சமூகவியல் கோட்பாடுகளை சுருக்கமாக விவாதிக்கவும் . 20

3. தகவல் தொடர்பு ஆராய்ச்சியில் பயன்படுத்தப்படும் ஏதேனும் நான்கு மாதிரி முறைகளை பொருத்தமான எடுத்துக்காட்டுகளுடன் விவாதிக்கவும் . 20

4. இந்தியாவில் தொலைக்காட்சியின் வரலாறு மற்றும் வளர்ச்சி பற்றிய விரிவான குறிப்பை எழுதவும் . 20

5. இந்தியத் திரைப்படத் துறை எதிர்கொள்ளும் பெரிய சவால்களைப் பற்றி விவாதிக்கவும் . உங்கள் பதிலில் பொருத்தமான .உதாரணங்களைக் கொடுங்கள் 20

6. விளம்பர முறையீடு மூலம் நீங்கள் என்ன புரிந்து கொள்கிறீர்கள்? ஏதேனும் ஐந்து வகையான விளம்பர முறையீடுகளை எடுத்துக்காட்டுகளுடன் விவாதிக்கவும் . 20

7. நிலையான நிகழ்வு மேலாண்மைக்கு (SEM) என்ன நடைமுறைகளைப் பின்பற்ற வேண்டும்?

8. பின்வருவனவற்றில் ஏதேனும் நான்கிற்கு சிறு குறிப்புகளை எழுதவும். 5X4=20

a. தனிப்பட்ட தொடர்பு

b. பெர்லோவின் தகவல் தொடர்பு மாதிரி

c. கவனிப்பு முறை

d. PTI

e. PIB

f. SWOT பகுப்பாய்வு

× × × × ×